

Katowice, dnia 22.03.2004 r.

Znak: WK-0901/9/2004

**Pan
Adam Tatarczuch
Prezes Zarządu
Zakładu Budynków Miejskich
Spółka z o.o.
w Bytomiu**

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 12 do 23 stycznia 2004 r. kontrolę doraźną gospodarki finansowej Zakładu Budynków Miejskich sp. z o.o. w Bytomiu za okres od 1 stycznia 2000 r. do 31 grudnia 2004 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole z dnia 23 stycznia 2004 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w kontrolowanej jednostce.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości stwierdzone w toku kontroli, wskazując zarazem wnioski zmierzające do ich usunięcia, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. w Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

- *Udzielenie w 2000 r. zamówienia w trybie zapytania o cenę na wywóz nieczystości stałych z posesji wspólnot mieszkaniowych w sposób niezgodny z postanowieniami § 6 Regulaminu organizacji przetargów oraz trybu udzielania zleceń na wykonanie robót budowlanych, świadczenia usług oraz dostaw na rzecz ZBM sp. z o.o. wprowadzonego na podstawie uchwały nr 4/2000 Zarządu ZBM z dnia 16.02.2000 r., co spowodowało wybór oferty droższej o 35.666 zł. netto od oferty najkorzystniejszej.*

Mając na uwadze, że zamawiającym była indywidualnie każda ze wspólnot mieszkaniowych istniejących w chwili udzielenia zamówienia, a Zakład Budynków Miejskich pełnił funkcję pełnomocnika wspólnot mieszkaniowych, należy stwierdzić, że w chwili zlecenia wywozu nieczystości stałych i zawarcia umów zlecających wykonanie przedmiotowego zadania, tj. na przełomie maja i czerwca 2000 r. wspólnoty mieszkaniowe nie były podmiotami zobligowanymi do stosowania ustawy o zamówieniach publicznych. Dlatego też udzielenie zamówienia na wywóz nieczystości stałych z posesji wspólnot mieszkaniowych zostało ocenione pod kątem zgodności z postanowieniami regulaminu organizacji przetargów oraz trybu udzielania zleceń na wykonanie robót

budowlanych, świadczenia usług oraz dostaw na rzecz ZBM sp. z o.o. wprowadzonego na podstawie uchwały nr 4/2000 Zarządu ZBM z dnia 16.02.2000 r.

Na podstawie protokołu Nr 14/2000 z posiedzenia zarządu ZBM z dnia 30 i 31 maja 2000 r. ustalono, że Zarząd Spółki wybrał jako najkorzystniejszą ofertę Prywatnego Zakładu Oczyszczania Miasta Waldemar Strach z Konopisk pomimo, iż oferta firmy ALBA z Bytomia, która została zaproponowana przez Komisję Przetargową jako oferta najkorzystniejsza, zawierała niższą cenę, tj. tańszą o 35.666 zł. netto za koszt wywozu nieczystości w ciągu 1 roku od zawarcia umów ze wspólnotami mieszkaniowymi a wykonawcą usługi.

Konstrukcja trybu zapytania o cenę przyjęta w Regulaminie nie pozostawia wątpliwości, że jedynym kryterium oceny ofert powinna być cena. Uzasadnienie podjętej przez Zarząd Spółki decyzji względami społecznymi i technicznymi jest jedynie potwierdzeniem stanowiska, iż wybierając ofertę P.Z.O.M. Waldemar Strach z Konopisk naruszono postanowienie § 6 pkt 1 regulaminu organizacji przetargów, który stanowi: „zapytanie o cenę stanowi tryb udzielania zlecenia, w którym Zamawiający kieruje zapytanie o cenę dostaw rzeczy, usług lub prac projektowych i badawczych do takiej liczby dostawców lub wykonawców, która zapewnia wybór najkorzystniejszej oferty, konkurencję i sprawny przebieg postępowania”.

Odpowiedzialność za powyższe ponosi Zarząd Spółki w osobach p. Adama Tatarczucha – Prezesa Zarządu, p. Józefa Niemca – Wiceprezesa Zarządu oraz p. Bogusława Dacy – Członka Zarządu z tytułu dokonania wyboru oferty droższej i zawarcia w imieniu wspólnot mieszkaniowych umów z na wywóz nieczystości stałych.

- *Zlecenie przez Zakład Budynków Miejskich sp. o.o. w 2002 r. wykonania remontu pokrycia dachowego wraz z naprawą konstrukcji dachu budynku Zarządu ZBM przy ul. Kolejowej 2a w Bytomiu z pominięciem stosowania przepisów ustawy o zamówieniach, co naruszyło przepis art. 4 ust. 1 pkt 6 lit. c ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (t.j. w Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 664 z późn. zm.).*

Na podstawie uzyskanych w toku kontroli wyjaśnień ustalono, że zamówienie zostało sfinansowane wyłącznie ze środków własnych Spółki, co stanowiło dla Zarządu Spółki przesłankę uzasadniającą zwolnienie ZBM z obowiązku stosowania w przedmiotowej sprawie przepisów ustawy o zamówieniach publicznych. Zamówienie zostało udzielone wyłącznie wg regulaminu udzielenia zleceń przyjętego w uchwale nr 4/2000 Zarządu ZBM, czego skutkiem było nie dochowanie przez zamawiającego szeregu obowiązków wynikających z ustawy o zamówieniach publicznych, np. brakiem publikacji ogłoszenia o przetargu w biuletynie zamówień publicznych, zaniechaniem żądania od oferentów wadium oraz zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

Zgodnie z przepisem art. 2 ust. 1 pkt. 11 ustawy o zamówieniach publicznych przez jednostkę zależną należy rozumieć jednostkę organizacyjną, na którą zamawiający ma bezpośredni lub pośredni wpływ wynikający m. in. z posiadania co najmniej 50 % udziałów. ZBM jest spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, w której Gmina Bytom posiada 100 % udziałów.

Przepis art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. w Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) stanowi, iż zadaniami użyteczności publicznej są zadania własne gminy, określone w art. 7 ust. 1, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych. Przepis art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, że zaspokajanie

zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. Pkt. 15 art. 7 ust. 2 cytowanej ustawy stanowi, iż zadania własne gminy obejmują w szczególności sprawy utrzymania gminnych obiektów.

Zlecenie Zakładowi Budynków Miejskich Sp. z o.o. przez Gminę Bytom „administrowania” budynkami komunalnymi pozwala na zakwalifikowanie Spółki jako podmiotu wykonującego zadania o charakterze użyteczności publicznej w rozumieniu przepisu art. 4 ust.1 pkt.6 ustawy o zamówieniach publicznych.

Fakt zakwalifikowania Zakładu Budynków Miejskich sp. z o.o. w Bytomiu do grupy podmiotów wyliczonych w przepisie art. 4 ust.1 pkt.6 ustawy o zamówieniach publicznych obligowało go do stosowania przepisów ustawy o zamówieniach publicznych bez względu na źródło finansowania zlecanych przez Zakład robót lub usług.

Odpowiedzialność za powyższe ponosi p. Adam Tatarczuch – Prezes Zarządu Spółki z racji zatwierdzenia jako kierownik kontrolowanej jednostki trybu udzielenia przedmiotowego zamówienia z pominięciem stosowania przepisów ustawy o zamówieniach publicznych oraz zawarcia umowy

Wniosek nr 1

Dokonywać zlecenia usług i robót budowlanych stosując przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2004 r. Nr 19, poz. 177) w zakresie:

- zamówień udzielanych w imieniu spółki, zgodnie z przepisem art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy,
- zamówień udzielanych w imieniu wspólnot mieszkaniowych, jeżeli ponad 50 proc. wartości udzielanego zamówienia finansowane jest ze środków publicznych.

W zakresie nieobjętym przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych przestrzegać postanowień Regulaminu organizacji przetargów oraz trybu udzielania zleceń na wykonanie robót budowlanych, świadczenia usług oraz dostaw na rzecz ZBM sp. z o.o. wprowadzonego na podstawie uchwały nr 4/2000 Zarządu ZBM z dnia 16.02.2000 r.

Zakład Budynków Miejskich Sp. z o.o. z Bytomia

- *Dokonanie zapłaty łącznej kwoty 28.450,79 zł brutto za wywóz w grudniu 2001 r. odpadów wielkogabarytowych z posesji 168 wspólnot mieszkaniowych, pomimo iż postanowienia § 6 pkt. 3 umów cywilnoprawnych obowiązujących pomiędzy wspólnotami mieszkaniowymi a Prywatnym Zakładem Oczyszczania Miasta Waldemar Strach z Konopisk przewidywały do dnia 31.12.2001 r. nieodpłatne wykonywanie ww. usług.*

Kontrolujący zwrócili się do Prezesa ZBM o wyjaśnienie czy PZOM W. Strach wystawiał faktury VAT za wywóz odpadów wielkogabarytowych w okresie od 1.06.2000 r. do 31.12.2001 r. tj. przed wejściem w życie aneksów Nr 2/2002 z dnia 20.03.2002 r.

W odpowiedzi stwierdzono, że w grudniu 2001 r. zostały wystawione faktury za wywóz odpadów wielkogabarytowych w grudniu 2001 r. z 168 wspólnot mieszkaniowych na łączną kwotę 28.450,79 zł. brutto. Wspólnoty mieszkaniowe za wykonaną usługę dokonały zapłaty po 1.01.2002 r.

Każda ze wspólnot mieszkaniowych zawarła z PZOM W. Strach aneksy Nr 2/2002 z dnia 20.03.2002 r. do umów z dnia 1.06.2000 r. (wszystkie aneksy przyjęły identyczne brzmienie), na podstawie których zmieniono dotychczasową treść § 6 pkt. 3 umowy z dnia 1.06.2000 r., który stanowił: „Zleceniobiorca zobowiązuje się do nieodpłatnego wywozu

odpadów wielkogabarytowych”, wprowadzając zapis ustalający stawkę wynagrodzenia za wywóz odpadów wielkogabarytowych i gruzu.

Opisane powyżej aneksy w § 2 wprowadziły odpłatność za wywóz odpadów wielkogabarytowych i gruzu od dnia 1 stycznia 2002 r.

Zatem dokonanie zapłaty za wywóz w grudniu 2001 r. odpadów ponadgabarytowych odbyło się w sposób niezgodny z obowiązującą pomiędzy stronami umową cywilnoprawną.

Odpowiedzialność za powyższe ponosi Zarząd Spółki w osobach p. Adama Tatarczucha – Prezesa Zarządu, p. Józefa Niemca – Wiceprezesa Zarządu oraz p. Bogusława Dacy – Członka Zarządu z faktu działania w imieniu wspólnot mieszkaniowych w charakterze zarządcy nieruchomości wspólnych, czego przejawem było zawarcie i realizacja umów na wywóz nieczystości stałych.

Wniosek nr 2

Dokonać ponownego rozliczenia kosztów wywozu w grudniu 2001 r. odpadów wielkogabarytowych z posesji 168 wspólnot mieszkaniowych, mając na uwadze fakt, że na podstawie zawartych umów wykonywanie ww. usług do dnia 31.12.2001 r. było nieodpłatne.

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity w Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn.zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.